

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצול/ת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

את השאלון המלא נא לשלוח לדוא"ל: ledorot@pmo.gov.il פרטים נוספים ושאלות בטלפון כוכבית *8840

נא למלא את הפרטים האישיים בנספח ולאשר בחתימתכם את פרסום הסיפור באתר.

יש לשלוח את הנספח בדואר: ת.ד. 2512 מגדלי ויטה בני ברק 5112401 או בפקס: 02-5605034

ניתן לסרוק את הנספח ולהעבירו בדוא"ל בצמוד לשאלון.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: בקר	שם פרטי: מלכה
------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: שור	בלועזית chor	שם נעורים: שור
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: בבית- מולכה (molke) בחוץ- מריה או מרוסיה	בלועזית maria	מין: נקבה תאריך לידה: 1939
מקום לידה (ישוב, מחוז): קשינב	בלועזית Kishinev	ארץ לידה: מולדובה
שם פרטי של האב: שלמה	שם פרטי ושם נעורים של האם: בלה (לא זוכרת שם נעורים)	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): לא רלוונטי	שם נעורים של האישה: לא רלוונטי	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: קשינב	בלועזית Kishinev	ארץ המגורים: מולדובה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: צעירה מאוד ושהתה עם אימה בבית	מקצוע לפני המלחמה: לא רלוונטי	חבר בארגון או בתנועה: לא רלוונטי
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): בוכרה, אוזבקיסטן		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? לא		
האם היית במחנות? אילו ומתי? לא		
מקום השחרור: בבית יתומים בבוכרה	תאריך השחרור: 1944	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? לא	לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? קשינב, מולדובה	
מקומות/מחנות בדרך לארץ: לא רלוונטי	שנת עליה: 1971	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): לא רלוונטי

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בשנת 1939, בעיר קשינב שבמולדובה. שנתיים גרתי שם. היינו שש אחיות- אני השלישית במספר. המשפחה שלי היתה ממעמד סוציו-אקונומי נמוך כי אמא שלי לא עבדה ואבא שלי היה סנדלר. אמא נשארה בבית כדי לטפל בנו. היינו משפחה גדולה, בעיקר יחסית לרוסיה שם לכל משפחה היה ילד אחד או שניים. אמא שלי קיבלה מדליה על זה שהביאה הרבה ילדים.

הבית שלנו היה מסורתי: לא קיבלנו חינוך יהודי בחוץ כי לא היו הרבה יהודים והכל ספגנו מהבית. אמא ואבא דיברו רק ביידיש ושמרנו את כל החגים. אני זוכרת שבפסח היינו מכינים מצות. כל מצה רידדנו והכנסנו לתנור שהיה לנו. לא היינו אוכלים לחם בפסח. היה מאוד קשה לשמור על המצוות כי היהדות לא היתה מאוד מפותחת שם, אבל כל מה שיכלנו לקיים –עשינו. בטח שלא אכלנו חזיר ודברים לא כשרים. אבא ידע להתפלל ולפייט יפה, הוא היה "החזן של הבית". בית כנסת לא היה לנו שם. הסמכות היהודית היחידה היתה השוחט: הוא היה הנציג היחיד של היהודים והמקור למידע והדרכה. היו קצת יהודים באזור שלנו.

לא היתה לנו משפחה מורחבת ברוסיה, חוץ מהמשפחה של דוד שלי- אח של אבא שלי. דוד שלי נעדר מיד בתחילת המלחמה ולא ידענו לאן הוא נעלם. שמרנו על קשר עם דודה שלי והבן שלהם גם אחרי שהם עלו לישראל, עד עכשיו.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

התחילה המלחה והרוסים לקחו את אבא להילחם. מאז לא ידענו איפה הוא עד סוף המלחמה. מדי פעם היו הפצצות באזור בו גרנו ואני זוכרת שהיינו רצים למבנה תת קרקעי שהיה קר וחשוך, שנמצא בתוך הבית שלי. המשטר הרוסי העמיד רכבות גדולות שהסיעו אנשים לאזור הדרום. אני לא זוכרת בדיוק מה היה, אבל אני זוכרת את עצמי כבר בתוך רכבת עם אמא ועם האחיות שלי. זו היתה רכבת המיועדת להעברת בהמות והנסיעה היתה מאוד לא סימפטית-בעמידה ובליכלוך ואף אחד לא דאג לנו לאוכל.. היה מאוד קשה. אבל אנשים שמחו לברוח כי פחדו מהשתלטות הגרמנים. גם אמא, כי ככה היה קשה בלי אבא. אני לא זוכרת אם ברכבות היו רק יהודים. ואני זוכרת שהיו הרבה הפצצות.

הגרמנים ידעו שיש אנשים בתוך הרכבות וניסו להפציץ אותן. הגרמנים ניסו להפציץ מספר פעמים את הרכבת בה נסענו ואז היינו צריכים לברוח מהרכבת ולהסתתר. אני זוכרת שהיינו בורחים לשטחים פתוחים כמו מדבר ובהם הסתתרנו עם אמא. אמא היתה מרימה את שולי השמלה שלה ומסתירה אותנו משמלה. היינו נשארים שם בערך שעה-שעתיים, עד שהיה נרגע לגמרי, ואז היינו חוזרים לרכבת. הכיוון היה כל הזמן לדרום, לאוזבקיסטאן. וכך נסענו כל הדרך עם הפצצות עד שהגענו לבוכרה. אני לא כ"כ זוכרת מה קרה, אבל בסוף הנסיעה היינו רק ארבעה ילדים. כנראה ששתי אחיות שלי מתו בדרך.

בבוכרה התחילו לפזר אותנו כי לא היו שם הרבה מקומות מגורים. מצאו לי ולשתי אחיות שלי מקום בבית יתומים ואמא היתה ב"בית אם וילד", שם היא הניקה את אחותי התינוקת ועוד תינוקות שהיו שם. את אמא לא היינו רואות הרבה בגלל שלא הסכימו לה לצאת הרבה. פחדו שהיא תידבק במגפה או מחלה ואז תדביק את הילדים הקטנים שהיו בבית אם וילד. בבית היתומים היו עוד ילדים איתי, אבל אני לא זוכרת כלום מהחיים שם.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

בסוף המלחמה אבא בא. הוא מצא אותנו כנראה בזכות עזרה מהצבא ונסענו בחזרה לקישינב. חזרנו לבית בו גרנו לפני המלחמה וכנראה שאחותי התינוקת נשארה ב"בית אם וילד" כי כשהגענו לשם חזרה היינו רק שלוש אחיות. בקישינב נולדו לי עוד שני אחים- אחות ואח. המצב הכלכלי היה קשה. זו היתה תקופת צנע והיה מעט מזון. מהסיבה הזו חילקו לכל משפחה זכאות לקבל לחם אחד ביום. הייתי בת שש והתפקיד שלי היה לקום בשלוש בלילה כדי לעמוד בתור של המכולת כדי לקבל את הלחם ולהביא אותו למשפחה. אבא עבד תקופה קצרה בקישינב ובגלל שהמצב היה קשה הוא התחיל לעבוד באוקראינה ומדי מספר חודשים הוא היה חוזר עם אוכל- שק תפוחי אדמה.

אחרי תקופה אבא מצא לנו מקום לגור באוקראינה אז היגרנו לשם. שם גרנו בדירה עם שני חדרים: כל המשפחה שלי גרה בחדר אחד ומשפחה אחרת של שש נפשות גרה בחדר השני. כדי להגיע לחדר שלהם הם היו צריכים לחצות את החדר שלנו, אז בתוך החדר שלנו הוספנו מחיצה שאפשרה להם מעבר ולנו פרטיות. 13 אנשים בדירת שני חדרים. תקופה מאוד קשה. אמא אף פעם לא עבדה ואבא המשיך לעבוד כסנדלר.

בשלב הזה התחלתי ללמוד בבית ספר והמצב היה עדיין מאוד קשה. לא היה לי כסף אפילו לקנות דפים כדי לכתוב. בכיתה ח' רציתי ללמוד בבית ספר להקניית מקצוע ואמא החליטה שאלך לבית ספר לאחיות. היה ביקוש לבית ספר המקצועי בתחום הזה והיה צריך לעבור מבחנים כדי להתקבל. אני לא חשבתי שאצליח להתקבל כי הידע שלי והציונים שלי היו ממוצעים, אבל אמא התעקשה. באחד המבחנים היה לי נס- שלפתי נושא והתחלתי להסביר עליו והמרצה קטע אותי, אמר שאני יודעת הכול ושהתקבלתי! למדתי שלוש שנים בבית ספר לאחיות ובתמורה למלגה התחייבתי לעבוד שלוש שנים במקום נידח ללא חשמל, שם הייתי היחידה האחראית על המצב הרפואי באזור. אח"כ עבדתי שנים בבית חולים למחלות מדבקות.

פעם כשהוזמנתי לחתונה של ידיד, פגשתי את אחיו- ישראל בקר- שעבד במכרה והתיידדנו. שלושה חודשים אחרי התחתנו. ההורים של בעלי היו בית"ריסטים. הם ביקשו 16 שנה לעלות לארץ, אך לא אישרו להם. הם לא פחדו למות למרות שהיה את הק.ג.ב ששלט והתנכלו אליהם כשלמשל פיטרו את חמי מהעבודה. במלחמת ששת הימים אישרו להם לעלות לארץ, ללא הילדים, וחשבו שיסרבו. אך הם הסכימו והחליטו לפעול לטובת העלייה שלנו מהארץ. לצערי חמי קיבל התקף לב לפני שעלה למטוס ונפטר. בסוף הביאו את הארון שלו לפה. חמותי השתדלה הרבה כדי שיאשרו לנו לעלות לארץ. אפילו שביתת רעב מול הכותל. הק.ג.ב לא אהבו את זה ולא רצו בעיות עם הארגון לזכויות האזרח אז הם קראו לבעלי ואמרו לו שתוך עשרה ימים עליו לעזוב ולעלות לארץ. שמחנו אבל היה מורכב כי ביקשו שבטווח זמן הקצר הזה נשלם הרבה מאוד כסף כהחזר על מלגות לימודים שמימנו לי ולבעלי ועבור ביטול אזרחות. חמותי ניגשה לשגרירות הולנד ודרך השגרירות גייסו את הסכום וכך יכולנו לעלות לארץ.

נא ספרי/ על חייך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

לא ידענו כלום על ישראל, אפילו ברדיו לא אפשרו לנו לקלוט את התחנה הישראלית. לא ידענו שיש שפה עברית. כשהגענו היה חם ולא נתנו לנו להיפגש עם חמותי, אבל אחר כך זה הסתדר וגרנו בירושלים יחד איתה. בארץ עבדתי כאחות בשתי עבודות ובעלי שבדיוק סיים לימודי הנדסת בניין באוקראינה גם מצא עבודה בתחום, ב"סולל בונה". כשעלינו לארץ היו לי כבר שני ילדים, בן ובת, ובארץ נולד לי בן נוסף שלצערי סובל מאפילפסיה וקשיי קשב וריכוז כתוצאה מסיבוכים בלידה.

מסר לדורות הבאים: העיקר בריאות. כשיש בריאות צריך להיות מרוצים ולהסתפק במה שיש. חשוב להיות רגועים, לא להתעצבן ולשמור על הבריאות. אם יש בריאות, יש הכול...